

MADŽARSKA

Uradni naziv države in državno-politična	Republika Madžarska	
Površina:	93,030 km ² ; vodne površine: 0,74 %	
Število prebivalcev:	9,919,128 (ocena: 2014)	
Glavno mesto:	Budimpešta j (~1,735,041 preb.)	
Večja mesta:	Budimpešta, Debrecen (204,333), Szeged (161,837), Miskolc (162,905), Pecs (147,719), Gyor (128,567)	
Uradni in poslovni jezik:	Madžarščina	
Etnična sestava prebivalstva:	Madžari 93 %, Romi 3,5 %, Nemci 2,5 %, Slovaki, Romuni, prebivalci bivše Jugoslavije	
Verska sestava prebivalstva:	Rimskokatoliška 52 %, kalvinisti 16 %, luterani 3 %, ostali in	
Nacionalna valuta:	Forint	
Tečaj na dan 5.8.2014	314,86 HUF	
Gospodarska rast (2013):	1,1 %	Napoved za 2014 2,3 %
Delež sive ekonomije v % BDP (2013):	22,5	
Inflacija (2013):	1,7 %	
Obrestna mera :	2,10 %	Napoved za 2014 3,06%
Izdatki gospodinjstev/na prebivalca:	2.591,3 €	
Izdatki po skupinah:	<ul style="list-style-type: none"> · Gospodinjstvo, vzdrževanje, energija za gospodinjstva 657,6 € · Transport 307,5 € · Kultura in rekreacija 190 € 	
Priliv NTI v mrd EUR(2012):	13,2	
Rast industrijske proizvodnje:	2 %	
Stopnja nezaposlenosti:	10,2 %	
Minimalna plača / Povprečna plača	280,00 € / 747,00 €	
Davek od dobička:	10 % do 500 milijona HUF, nad 500 milijonov HUF = 19 %	
DDV - osnovni:	27 %	
Odnosi z EU:	Članica EU od 1. Maja 2004	

	2012	2013	2014
Bruto domači proizvod (BDP) (mrd EUR)		97,76	
Realna rast BDP (v %)		0,9	3,5 (1. četrletje)
BDP na prebivalca (v EUR)		9,769	
Kupna moč (v mrd EUR)		5.009	
BDP na prebivalca po kupni moči		16.725	
Letna stopnja inflacije (v %)		1,7	
Stopnja nezaposlenosti (v %) - ILO		10,2	8,3 (1. četrletje)
Izvoz blaga in storitev (v mrd EUR)	80,0	81,7	
Uvoz blaga in storitev (v mrd EUR)	73,3	74,7	

Izvoz - najpomembnejši trgi (2013)		Vrednost (v €)
1	Nemčija	21093448325
2	Romunija	4611337356
3	Avstrija	4494640920
4	Slovaška	4275874562
5	Italija	3899905608
6	Francija	3665277779
7	Velika Britanija	3201754169
8	Poljska	3171390756
9	Češka	3086438198
10	Rusija	2547212178
20	Slovenija	959949915

Uvoz - najpomembnejši trgi (2013)		Vrednost (v €)
1	Nemčija	18.660.872.658,00
2	Rusija	6.419.796.855,00
3	Avstrija	4.934.312.582,00
4	Slovaška	4.289.255.862,00
5	Kitajska	4.034.858.544,00
6	Poljska	3.642.213.936,00
7	Italija	3.236.107.341,00
8	Češka	3.083.881.832,00
9	Nizozemska	2.918.081.246,00
10	Francija	2.653.514.231,00
26	Slovenija	900286538

VIR: Statistični urad Madžarske

Izvoz TOP 10 STORITVE (2013)			Uvoz TOP 10 storitve potovanj niso upoštevane		
Vrednost v €					
1	Nemčija	1 856 817 432	1	Nemčija	2 529 530 522
2	ZDA	1 116 045 546	2	ZDA	1 403 760 212
3	Velika Britanija	992 423 540	3	Velika Britanija	804 373 902
4	Avstrija	996 137 018	4	Nizozemska	710 320 685
5	Italija	517 215 632	5	Avstrija	675 767 078
6	Nizozemska	519 028 158	6	Francija	357 037 058
7	Japonska	532 912 198	7	Slovaška	332 744 080
8	Francija	409 681 411	8	Švica	283 392 357
9	Švica	488 531 824	9	Irska	354 082 153
10	Španija	360 697 005	10	Češka	241 510 306
Slovenija – 32. Mestu			Slovenija – ni med prvih 30 držav		

Glavni izvozni proizvodi	Vrednost v USD
Električna in elektronska oprema	24,695,713
Stroji, jedrski reaktorji, kotli	18,304,851
Vozila	9,924,957
Farmacevtski proizvodi	4,783,448
Mineralna goriva, olja, produkti destilacije	4,262,768
Plastika, ter plastični izdelki	3,835,858
Optični, zdravstveni, teh., fotografski aparati	3,612,393

Glavni uvozni proizvodi	Vrednost v USD
Električna in elektronska oprema	16,135,531.37
Stroji, jedrski reaktorji, kotli	12,023,320.62
Mineralna goriva, olja, destilacije	9,402,611.68
Vozila	5,978,035.01
Plastika, ter plastični izdelki	3,288,267.08
Farmacevtski proizvodi	2,711,144.84
Železo in jeklo	1,961,191.43

VIR: Statistični urad Madžarske

AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA

Avtomobilski sektor je eden izmed ključnih industrij na Madžarskem in ustvarja skoraj 21% celotnega izvoza. Več kot 600 podjetij, ki zaposlujejo skupaj 100.000 ljudi, so dejavni v tem sektorju. Štirje veliki avtomobilski proizvajalci originalne opreme (OEM) ima proizvodne zmogljivosti v državi, Suzuki, Audi, Opel, in Daimler. Serijska proizvodnja Mercedes-Benz avtomobilov se je začel marca 2012 v Kecskemét. Audi se širi od leta 2008 in je druga največja svetovna tovarna motorjev v Győr, in je R & D center, poleg montažo avtomobilov. Naložbe velikega obsega, ki jo proizvajalci originalne opreme je pritegnil številne proizvajalce opreme in drugih dobaviteljev. Mala in srednje velika lokalna avtomobilski podjetja so postala stabilni strateški partnerji tako na lokalnem področju kot na zahodnoevropskem zemljevidu proizvajalcev avtomobilov, ter njihovih delov in prvi dobavitelji gum.

Sodelovanje med predstavniki avtomobilskega sektorja ter izobraževalnih in akademskih ustanov je močna in se osredotoča na R & D. Številne multinacionalke so ustanovile R & D centre na Madžarskem, vključno z Audijem, Bosch, Knorr-Bremse, Thyssen-Krupp, Arvin Meritor, Denso, Continental, Visteon, WET, Draxlmaier, EDAG, Temic Telefunken in ZF.

ELEKTRONIKA

Elektronska industrija je eden izmed največjih industrijskih sektorjev na Madžarskem, kar predstavlja 22% skupne madžarske proizvodnje. Država je največji proizvajalec elektronike v regiji Srednje in Vzhodne Evrope, ki zagotavlja 26% celotne regionalne proizvodnje. Okoli 112.000 ljudi je zaposlenih v tem sektorju. Poleg številnih prestižnih proizvajalcev originalne opreme, šest od desetih najboljših proizvajalcev elektronskih izdelkov v Evropi so prisotni na Madžarskem trgu (Jabil, Flextronics, Foxconn, Sanmina, Zöllner in Videoton). Nekatera podjetja, kot je National Instruments in Jabil, opravljajo tudi dejavnost raziskav in razvoja (R & D).

FARMACIJA IN MEDICINSKA TEHNOLOGIJA

Na Madžarskem predstavlja farmacevtska industrija stoletno tradicijo in je ena izmed najbolj učinkovitih in uspešnih sektorjev Madžarskega gospodarstva. Z najbolj razvitimi farmacevtskih in biotehnoških sektorjev v Srednji in Vzhodni Evropi, Madžarska nudi idealno izhodišče za naravoslovna podjetja, ki načrtujejo nadaljnjo širitev v tej regiji ali v smeri balkanskih držav in bolj oddaljene trge v Vzhodni Evropi in Aziji. Sektor neposredno zaposluje približno 15.000 ljudi. Večina podjetij se nahaja okoli štirih Life Science grozdov: Budimpešta, Debrecen, Szeged in Pecs.

IKT

Sektor IKT predstavlja 10% celotnega Madžarskega BDP - ja in zaposluje več kot 100.000 ljudi. Sektor pokriva telekomunikacije, IT outsourcing, IT storitev, programska oprema in proizvodnja strojne opreme. Madžarski IKT trg je v zadnjih nekaj letih hitro zrastel. V regiji prevladuje računalniška montaža in proizvodnjo komunikacijske opreme.

Proizvodnja strojne opreme je močna v osrednjem Podonavju. NOKIA v mestu Komárom in v osrednji Madžarski podjetje IBM (Vac). Večina velikih podjetij programske opreme se nahaja v Budimpešti. Veliko IT podjetji operira s tehnološkimi servisnimi centri in mnogi od njih so preselili svoje dejavnosti R & D na Madžarsko.

R & D na področju IKT - ja povezane vozi več kot četrtno celotnih izdatkov za R & R. Madžarska je postala regionalni inkubator za razvoj programske opreme, vključno s programsko opremo za vodenje procesa, igralnih programov in geografske informacijske tehnologije s poudarkom na navigacijskih sistemov. Madžarski razvijalci programske opreme so dosegli mednarodni uspeh na številnih področjih, kot zaščito pred virusi, bioinformatika in IT varnost. Prisotnost in uspešno poslovanje podjetij, kot so Ericsson, Oracle in Gameloft kažejo dodatne dokaze o visoki kakovosti IT – ja na Madžarskem.

ŽIVILSKA INDUSTRIJA

Čeprav se je njen delež v proizvodnji madžarske industrije v zadnjem desetletju zmanjšal, živilskopredelovalna industrija še vedno ostaja ena od najpomembnejših sektorjev. Živilska industrija zaposluje več kot 124.000 delavcev. Njeni prihodki od izvoza so bistvenega pomena za celotno trgovinsko bilanco na Madžarskem. Madžarska je edina neto izvoznica kmetijskih in živilskih izdelkov v regiji Srednje in Vzhodne Evrope. Industrija ustvarja 6% izvoza države. Večina podjetij živilske industrije (več kot 85%) so mikropodjetja, ki zaposlujejo manj kot 10 ljudi. Delež tujega kapitala v industriji je 47%. Predelava mesa, kave in čaja, ter proizvodnjo brezalkoholnih pijač so sektorji z najvišjim deležem tujih direktnih investicij v madžarski živilski industriji.

Multinacionalna podjetja, ki sodelujejo pri predelavi rastlinskih olj, slaščičarskih izdelkov in prigrizkov v sektorju prevladujejo. Obstaja okoli 200 velikih proizvajalcev hrane v celoti, od tega so dve tretjini takšnih, ki so v lasti tujih vlagateljev. Veliki proizvajalci uporabljajo predvsem madžarskih surovine. Predelava in konzerviranje sadja in zelenjave, ter proizvodnja hrane za hišne živali imajo tudi veliko zanimanja. Večji tuji vlagatelji so Bonduelle, Bunge, Givaudan, Globus, Mars, Nestle, ki POPZ in Unilever.

ČLANICA SKUPINE VIŠEGRAD

Madžarska je članica skupine Višegrad, ustanovljene 15. Februarja 1991, poimenovane po mestu na Madžarskem. Sestavljajo jo štiri srednjeevropske države; Madžarska, Slovaška, Češka in Poljska. Države tako imenovane V4 skupine so se pridružile EU leta 2004 kot precej šibko gospodarsko, vendar z velikim potencialom rasti. S populacijo večjo od 64 milijonov prebivalcev oz. 13 % EU28, je bil ekonomski učinek držav Višegradske skupine le 3,7 % celotnega EU28 outputa. Deset let po vstopu v EU je družbeno-gospodarski napredek držav V4 jasno viden. Članstvo v EU, je povečala gospodarsko moč in pomen držav V4. Njihov skupni delež BDP-ja v EU28 se je povečal za polovico več kot v zadnjem desetletju in tako dosegla 5,4 odstotka v letu 2013. Njihov pomen je postal najbolj viden v zunanji trgovini, saj je V4 postala četrta največja izvoznica v EU.

IZVOZ:

1. Nemčija, 1.169 mrd €
2. Francija, 434 mrd €
3. Nizozemska, 420 mrd €
4. V4, 398 mrd €

SLOVENSKO – MADŽARSKI GOSPODARSKI ODNOSI
BLAGOVNA MENJAVA SLOVENIJE - MADŽARSKA

LETO	IZVOZ BLAGA				UVOZ BLAGA				SKUPAJ
	VREDNOST v 000 EUR	ST.RASTI (v %)	DELEŽ (%)	RANG	VREDNOST v 000 EUR	ST.RASTI* (v %)	DELEŽ (%)	RANG	VREDNOST v 000 EUR
2001	174.873	-4,6	1,7	13	352.373	10,1	3,1	6	527.245
2002	195.778	12,0	1,8	13	341.046	-3,2	2,9	7	536.823
2003	222.791	13,8	2,0	12	352.203	3,3	2,9	6	574.994
2004	248.930	11,7	1,9	12	540.438		3,8	5	789.368
2005	284.300	14,2	2,0	13	603.080	11,6	3,8	6	887.380
2006	385.144	35,5	2,3	12	671.131	11,3	3,7	7	1.056.275
2007	647.085	68,0	3,3	8	758.255	13,0	3,5	7	1.405.340
2008	616.049	-4,8	3,1	10	896.087	18,2	3,9	5	1.512.135
2009	458.786	-25,5	2,8	10	653.150	-27,1	3,8	5	1.111.936
2010	543.664	18,5	2,9	10	804.863	23,2	4,0	5	1.348.527
2011	615.226	13,2	2,9	9	950.216	18,1	4,2	5	1.565.442
2012	551.750	-10,3	2,6	11	999.928	5,2	4,5	4	1.551.678
2013	631.890	14,5	2,9	9	1.050.374	5,0	4,7	5	1.682.264
2013(I-IV)	173.189		2,4	11	329.288		4,4	5	502.477
2014(I-IV)	216.511	25,0	2,9	8	358.443	8,9	4,9	4	574.954

STORITVENA MENJAVA

Po podatkih Banke Slovenije je obseg storitvene menjave med Slovenijo in Madžarsko je v letu 2012 znašal 239,5 mio EUR (8,7 % manj kot v letu 2011). RS je v letu 2012 na Madžarsko izvozila za 173 mio EUR storitev (-4,8 %), hkrati pa iz Madžarske uvozila za 66,5 mio EUR storitev (-17,7 %). Med izvoznimi storitvami so v letu 2012 prevladovala potovanja (118,6 mio EUR), transportne storitve (23,2 mio EUR) in ostale poslovne storitve (23,2 mio EUR). Med uvoznimi storitvami pa ostale poslovne storitve (32,9 mio EUR), potovanja (15,2 mio EUR) in transportne storitve (9,1 mio EUR).